

مذاکرات مجازی ایران و آمریکا درباره افغانستان

● نمایندگان رسمی ایران و ایالات متحده آمریکا برای نخستین‌بار در دولت «دونالد ترامپ» در یک نشست مجازی درباره روند صلح در افغانستان مشارکت و مذاکره کرده‌اند.

به گزارش عصرایران به نقل از وب‌سایت اندیشکده آمریکایی «شورای آتلانتیک»، درحالی‌که تنش در روابط تهران و واشنگتن طی ماه‌های گذشته به سطح بی‌سابقه‌ای رسیده است، نمایندگان جمهوری اسلامی و ایالات متحده آمریکا در روز ۲۰ می (سه روز پیش) در قالب گروه ۶+۲ درباره افغانستان در یک نشست ویدئوکنفرانسی شرکت کرده‌اند.

خانم «رزماری دیکارلو»، معاون دبیرکل سازمان ملل در امور سیاسی و ایجاد صلح، در گفت‌وگو با وب‌سایت اندیشکده آتلانتیک با تأیید این موضوع گفته در این نشست مجازی «زلمای خلیل‌زاد»، نماینده ویژه آمریکا، با دیپلمات‌هایی از روسیه و شش کشور همسایه افغانستان از جمله جمهوری اسلامی ایران مذاکره کرده است، او این نشست را «یک اتفاق بی‌نظیر» در شرایطی توصیف کرد که کانال‌های مذاکراتی مستقیم بین مقامات آمریکایی و ایرانی بسته شده‌اند.

به گفته این دیپلمات سازمان ملل، به نظر می‌رسد در هفته‌های اخیر تنش‌ها (بین ایران و آمریکا) تا حدودی در عراق کاهش یافته است، ایران به نخست‌وزیری «مصطفی الکاظمی» که تا حدودی شخصیتی طرفدار آمریکا توصیف می‌شود که در زمان ترور (شهید) سردار سلیمانی در عراق وزیر اطلاعات عراق بوده، چراغ سبز نشان داده است.علاوه‌براین، به گفته دیکارلو، طی هفته‌های اخیر ایران در متقاعدکردن جناح‌های درگیر در دولت افغانستان برای دستیابی به توافق برای مذاکره با طالبان کمک کرده است.او بدون ذکر جزئیات بیشتر مدعی شده «ایران اکنون در رابطه با حوثی‌های یمن هم نقش سازنده‌ای دارد».گزارش اندیشکده شورای آتلانتیک به قلم «باربارا اسلاوین»، از اعضای ارشد این اندیشکده، در ادامه نوشته است: «خلیل‌زاد که یک دیپلمات آمریکایی افغان‌تبار است، طی سال‌های گذشته (در دهه گذشته) از تسلط خود بر زبان «دری» (پسرعموی نزدیک زبان فارسی) برای گفت‌وگو با همتایان ایرانی استفاده کرده است. او با شناختی که از محیط سیاسی خاورمیانه و ایران دارد، می‌داند که ایران توانایی عظیمی برای کمک به ثبات یا ایجاد بی‌ثباتی در کشورهای همسایه خود و در نتیجه پیشرفت یا ایجاد مانع برای تحقق منافع ایالات متحده آمریکا در منطقه دارد.

به نوشته این گزارش: «یکی از نقص‌های جدی سیاست فشار حداکثری دولت ترامپ علیه تهران این است که منافع همسایگان ایران را قربانی کرده. کشورهایی مانند افغانستان و عراق نیازمند تجارت و ارتباط با همسایه بزرگ خود؛ یعنی ایران هستند، در نتیجه تحریم‌های آمریکا به همسایگان ایران صدمه زده و روابط آنها با ایالات متحده را پیچیده‌تر کرده است».

بیانیه سفارت ایران در کابل

● سفارت جمهوری اسلامی ایران در کابل از اقدامات مثبت و سازنده صورت‌گرفته توسط حکومت افغانستان و گروه طالبان، جهت برقراری آتش‌بس و کاهش خشونت‌ها در ایام عید سعید فطر عمیقاً استقبال کرد.

به گزارش ایسنا، در ادامه این بیانیه آمده است: امیدواریم این ابتکار گامی مؤثر در راستای اعتمادسازی بیشتر و درپیش‌گرفتن مسیر حل اختلافات از طرق مسالمت‌آمیز و همچنین آغازی برای انجام مذاکرات بین‌الافغانی و برقراری صلح پایدار در افغانستان باشد.

مدرک فارغ التحصیلی اینجناب رضا امیری فرزند کرمی به شماره شناسنامه ۲۳۰۰۰۶۱۳ صادره از خرم آباد در مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی صادره از واحد دانشگاهی آزاد تهران مرکزی با شماره و تاریخ مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می باشد از باینده تقاضا می شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی به نشانی تهران - خ آزاد-ی خ اسکندری شمالی - خ فرصت شیرازی- پلاک ۱۳۶- صندوق پستی ۷۶۸/۱۳۱۸۵ ارسال نماید.

برگه سبز کامیون بادسان رنگ سفید روغنی مدل ۱۳۸۳ به شماره پلاک ایران ۳۳-۲۶۸ع۱۳ و شماره موتور ADW0780N و شماره شاسی NAD082A386B104308به نام جمال نور محمدی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد

گفت‌وگو باسیدر سول موسوی، دستیار وزیر امور خارجه در آسیای غربی، در باره توافق عبدالله و غنی؛

پیشنهادی نداده‌ایم؛ چون نمی‌توانیم هزینه کنیم

در نشست ۶+۲، نمایندگان ایران ، آمریکا و افغانستان به همراه ۶ کشور همسایه حضور پیدا کردند

زینب اسماعیلی‌سیوری: شاید این روزها به بهانه سالگرد دوم خرداد، نیم‌صفحه اول روزنامه‌های سال ۷۶ را دیده باشید؛ انتخاب سیدمحمد خاتمی به ریاست‌جمهوری ایران با ۲۰ میلیون رأی. در کنار این خبر بزرگ و شادمانه، خبر کوچکی از خانه همسایه در صفحه اول همین روزنامه‌ها خودنمایی می‌کرد که گرچه در آن روزها به دلیل هیجان انتخاب رئیس‌جمهوری اصلاح‌طلب دیده نشد، اما چندی بعد خواب جهان را برآشفست و آغازگر مرحله جدیدی از مناسبات جهان بود؛ سقوط مزارشریف و ورود نیروهای طالبان به این شهر و فرار ژنرال دوستم به ازبکستان.

اگرچه آن اتفاق، برشی تلخ و مهم از کل حوادث افغانستان بود، اما نخستین آن نبود و آخرینش هم نبود. آیا صلح در چارچوب حفظ دستاوردهای ۲۰ سال گذشته مردم افغانستان امکان‌پذیر است یا گذار از آن؟ آیا با حفظ ساختارهای قانونی فعلی افغانستان امکان‌پذیر است یا گذر از این ساختارها؟ این بحث‌ها به مردم افغانستان مربوط می‌شود. واقعیت مطلب این بود که دولتی که اپوزیسیون بسیار قوی‌ای داشته باشد، نمی‌توانست مذاکرات ثمربخش و مفیدی با طالبان داشته باشد.

● **پس معتقدید اگر آقای غنی زیر بار توافق نمی‌رفت و آقای عبدالله به‌عنوان اپوزیسیون باقی می‌ماند، نمی‌شد به مذاکرات صلح فکر کرد؟**
نمی‌شد؛ یعنی ضعف بزرگی در مذاکرات آینده اتفاق می‌افتاد. آنچه در قالب اداره کشور است، بر دند و با وجود تمام اختلاف‌هایی که داشتند به این جمع‌بندی رسیدند که برای اینکه بتوانند با کل افغانستان وارد آینده افغانستان شوند، باید اپوزیسیون بسیار قوی سیاسی و دولت به یک دولت فراگیر وسیع‌القاعده برسند، سپس وارد مذاکره با طالبان شوند.

● **به نظرتان سهم سیاسی این دو طیف در افغانستان چقدر است؟ آیا نسبت برابری بین سهم سیاسی آقای عبدالله و آقای غنی وجود دارد؟**

افغانستان به آقایان عبدالله و غنی محدود نمی‌شود. اگر دقت کنیم این‌توافق در فضای بزرگ‌تری انجام می‌شود که شخصیت‌های بزرگی مثل آقای کرزی، سیاف، خلیلی، محقق، یونس قانونی و... ضامن توافق آقای عبدالله و غنی شده‌اند؛ یعنی این توافق را دوگانه نبینید، بلکه یک توافق سه‌گانه است که یک عده از شخصیت‌هایی که خارج از دو اردوگاه (غنی و عبدالله) بودند نیز به این قافله پیوستند.

● **پس دو گروه سیاسی هستند که گروه‌هایی زیرمجموعه‌شان هستند یا هم‌راشان شده‌اند.**

فراثر از دو طیف است. آقایان کرزی، سیاف، خلیلی و قانونی هیچ طرفی نبودند، اما در قالب ضامن‌های این توافق حاضر شده‌اند؛ بنابراین افغانستان فقط ذیل توافق آقای غنی و عبدالله نیست، بلکه توافق وسیع‌تری است که اگر از این زاویه موضوع را ببینیم مهتر است.

● **گروه‌های متنوع سیاسی که می‌فرمایید زمان انتخابات در هیچ‌کدام از این دو طیف نمی‌کنجیند، حالا قرار است در کدام سر طیف قرار بگیرند؟**

پروانه اشتغال به کار خدمات فنی آزمایشگاهی متعلق به آقای یوسف رفیق خواه کارمند شرکت آزما خاک سه بعدی به شماره ۰۰۰۷۸-۰۰-۱۸ مفقود شده است و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

حالا بعد از گذشت ۲۳ سال از آن خرداد برحادثه در دو کشور همسایه -که ذاتا با هم قابل مقایسه نیستند- افغانستان دوران جدیدی را آزمون و خطا می‌کند. بعد از حدود هشت ماه از برگزاری انتخابات در افغانستان و تشکیل دو دولت در این کشور، هفته گذشته دو رقیب به توافق بر سر ادامه همکاری رسیدند. اگرچه این همکاری پیش از این هم تجربه شده، اما دستور کار متفاوتی داشت؛ این بار آقای غنی قرار است ریاست‌جمهوری و امور کشور را پیش ببرد و آقای عبدالله عبدالله، مذاکرات صلح را. هرچند هر دو کار سختی بر عهده دارند، اما نقش آفرینی دیگران و آن‌گونه که طالبان ورق بازی را می‌چیند نیز می‌تواند بر همه پارامترا تأثیر بگذارد.ب. سیدرسول موسوی، دستیار وزیر امور خارجه ایران در امور آسیای غربی که افغانستان یکی از حوزه‌های کاری‌اش است، به کپ‌گفت‌بر سر این توافق و نقش ایران پرداختیم. او می‌گوید ایران هیچ پیشنهادی به طرف افغانستانی نداده، تنها آنها را به توافق تشویق کرده است. به حادثه متأثرکننده بنام‌جویان افغانستانی در هربورد و مذاکره بر سر این موضوع نیز پرداختیم که در این گفت‌وگو می‌خوانید.

متفاوت است. آینده افغانستان به چگونگی حل‌وفصل موضوعات افغانستان با طالبان برمی‌گردد. صلح با طالبان آینده افغانستان را به‌گونه‌ای دیگر رقم خواهد زد. تا امروز طالبان بحث احیای امارت اسلامی را مطرح می‌کند. عنوان حرکتشان هم امارت اسلامی است و الگوی حکومتی که برای آینده افغانستان معرفی می‌کند، الگوی امارت است و سایر گروه‌ها از طریق بیعت با امارت باید حضور داشته باشند. درحالی‌که الان افغانستان قانون اساسی دارد و بحث ساختار اساسی‌اش هم جمهوری اسلامی افغانستان است و نظام سیاسی هم نظام جمهوری است. پس یکی از مسائلی که در آینده افغانستان مهم خواهد بود، شکل حکومت، جمهوریتش، مسئله انتخابات و دیگر مسائل است. به نظرم مسئولیت بسیار سنگینی بر دوش آقای عبدالله قرار گرفته و اداره کشور شاید ساده‌تر از تنظیم آینده افغانستان باشد.

● **واکنش کشورهای دیگر و همسایگان به طرح عنوان امارت اسلامی از سوی طالبان چیست؟**

با وجود اینکه همه معترف‌اند طالبان بخشی از واقعیت صحنه افغانستان است و هیچ صلحی بدون طالبان در افغانستان امکان‌پذیر نیست، اما عهده‌ام ۲۵۱۳ شورای امنیت که بعد از توافق آمریکا و طالبان امضا شد گفته می‌شود با استقرار امارت اسلامی مخالفیم، حتی در موافقت‌نامه‌ای که آمریکا و طالب امضا می‌کند، امریکایی‌ها ۱۶ جا می‌گویند امارت اسلامی را به رسمیت نمی‌شناسیم. در اجلاس‌های اسلامی همگی می‌گویند از شکل‌گیری مجدد امارت اسلامی حمایت نمی‌کنیم و مخالفیم. البته جمهوری اسلامی ایران هم تا امروز گفته طالبان بخشی از واقعیت صحنه افغانستان است و هیچ صلحی را بدون طالبان ممکن نمی‌دانیم و طالبان حتما باید در صحنه افغانستان باشد اما افغانستان یک واقعیت چندوجهی است. اقوام و احزاب مختلف وجود دارند و ما هم گفته‌ایم که با توجه به تجربه‌ای که در گذشته بوده، به نظر می‌آید حفظ ساختار جمهوری اسلامی افغانستان و کار برای افغانستان در داخل این ساختار می‌تواند مهم‌ترین حرکت باشد.

● **در هفته گذشته حمله بسیار وحشتناکی به زایشگاهی رخ داد. آیا چنین حمله‌ای سران سیاسی افغانستان را بیشتر به سمت این توافق هل داد یا نه.**
خیر، فکر نمی‌کنم این دو موضوع با هم ارتباط مستقیمی داشته باشند. در افواه گفته شده عملیات تروریستی‌ای که انجام شده، توسط داعش صورت گرفته و متأسفانه این عملیات جنایت‌کارانه بوده، حتی عملیات تروریستی یک معنی می‌دهد، اما حمله به زایشگاه و کشتن زنان و بچه‌های تازه‌متولدشده با هیچ منطقی جور در نمی‌آید و اساسا حتی در فرهنگ جنگ افغان هم بی‌معنی بوده و بیشتر مشابه حادثه د داعش به دنبال ایجاد جنگ فرقه‌ای و نوع جدیدی از جنگ در افغانستان است. اینکه چه کسی پشت داعش است، بحث

جدایی است. توافق آقای غنی و عبدالله در یک فرایند عقلانی شکل گرفته نه فرایندی ناشی از تهدید و ترور.

● **اینکه آقای عبدالله مسئول مذاکرات صلح می‌شود، نشان می‌دهد که طالبان پالس مثبتی داده‌اند که با او و طیفش مذاکره خواهند کرد؟**
طالبان در اولین واکنش به این قضیه، گفته‌اند با شخص آقای عبدالله مذاکره می‌کنیم اما نه با ساختاری که شکل گرفته. باید دید در آینده با توجه به نقش کشورهای منطقه و جامعه جهانی کار به چه صورت پیش خواهد رفت. فعلا اولین موضوع‌گیری این بوده چون اهداف سیاسی‌ای که طالبان مطرح می‌کنند، فعلا با اهداف برابند این توافق هم‌خوانی ندارد. اگر این توافق صورت نمی‌گرفت، جایگاه سیاسی طالبان قطعاً در افغانستان قوی‌تر بود تا آنچه اکنون رخ داده است. این توافق به نوعی به‌چالش‌کشیدن جایگاه و توافق سیاسی طالبان هم تلقی می‌شود.

● **عما طالبان دنبال سهم بزرگ‌تری از فضای سیاسی افغانستان است.**

● **ماه گذشته در عراق و افغانستان دو تحول را شاهد بودیم؛ از نخست‌وزیری آقای الکاظمی در عراق و توافق بین دو رقیب در افغانستان. دو قدرت مخالف یعنی ایران و آمریکا از هر دو کنش سیاسی استقبال کردند. به این اتفاق خوش‌بینانه نگاه می‌کنید یا بدبینانه. در حالی که می‌دانیم زلمای خلیل‌زاد دنبال توافق با طالبان است و زمان کمی به انتخابات در آمریکا مانده و دستیابی به توافق با طالبان هم برای آمریکا مهم است. شما به این استقبال مشترک خوش‌بین هستید؟**
اگر قضیه را در سطح کلان ببینیم، همیشه در داخل افغانستان نوعی فهم مشترکی بود که صلح و ثبات در افغانستان هم به نفع منطقه است و هم به نفع جامعه جهانی. پس اگر مسیری به سمت صلح و ثبات در افغانستان برود، چه جامعه جهانی استقبال کند چه ایران، بحث خوش‌بینی یا بدبینی مطرح نمی‌شود، بحث واقع‌بینی مطرح می‌شود.

● **خب، آقای خلیل‌زاد در مورد افغانستان مأموریت و دستور کاری دارد. بعد از توافق هم راهی دوحه شد تا با طالبان مذاکره کند. آنچه ایران و آمریکا دنبال می‌کنند، چقدر به هم نزدیک یا از هم دور است؟**

ما نمی‌دانیم کدام سیاست آمریکا سیاست واقعی‌اش است. آنچه ترامپ می‌گوید، با آنچه CIA، پنتاگون یا وزارت خارجه می‌گویند، نمی‌دانم دستوری که آقای خلیل‌راد دارد، صرفاً برای دوران انتخابات آقای ترامپ است یا برای بعد هم خواهد بود.

● **فکر نمی‌کنید آمریکا در آستانه انتخابات دنبال این باشد که مثلا از اقدام خاصی رونمایی کند و بگوید توافق کرد؟**

به طور قطع این‌طور است. یکی از اهداف تحرک جدی آقای خلیل‌زاد بحث انتخاباتی آقای ترامپ است اما مسئله جمهوری اسلامی ایران، مسئله امنیت ملی خود و منطقه است. ما فکر نمی‌کنیم امروز آمریکا چه می‌کند. آنچه منافع خودمان ایجاب می‌کند را دنبال می‌کنیم. ممکن است در منافعی که داریم گاهی همسویی یا تقابلی وجود داشته باشد.

● **و حتما ایران سعی می‌کند تأثیرگذار باشد.**
به طور قطع از اینکه آقای عبدالله و غنی توافق کرده‌اند، خوشحال هستیم و اگر در این مسیر کاری از دستمان برآمده، انجام داده‌ایم.

● **به نطقه خوبی رسیدیم. در همه این فرایند که از افغانستان و توافق سیاسی صحبت کردید، خرده‌خبرهایی داشتیم از تماس آقای ظریف با آقایان غنی و عبدالله، سفر آقای طاهریان نماینده ویژه وزیر در امور افغانستان، در گفت‌وگوهای متعدد تلفنی انجام شد، آقای ظریف چند نوبت با قطر صحبت کردند و ...**

حرکت‌های آقای وزیر خارجه در همین چارچوب است. ایشان دو حرکت کلان دارند؛ تماس منطقه‌ای و تماس‌های داخل افغانستان. در تماس‌های داخل افغانستان، آقای ظریف فقط با آقایان عبدالله و غنی صحبت می‌کرد. البته در جاهایی هم در تماس‌هایی که آقای انتر سرپرست وزارت خارجه داشتند هم بوده. در کنار این قضیه تماس‌های منطقه‌ای هم بود که با وزرای خارجه روسیه، چین، ترکیه، هند، قطر و پاکستان بوده. منتها درخصوص موضوع افغانستان جمع‌بندی جمهوری اسلامی ایران و شخص وزیر خارجه این بود که باید حرکت منطقه‌ای ویژه‌ای داشته باشیم و در این ارتباط، پیشنهادی داشتیم که وزرای هفت کشور، رایزنی تلفنی داشته باشند که اینها به قبل از توافق آقایان غنی و عبدالله برمی‌گشت و از همه درخواست می‌کردیم در این زمینه کمک کنند. منتها کشورها با هم مسائلی را داشتند.

● **این رایزنی‌ها از چه زمانی آغاز شد؟**
حدوداً یک ماه گذشته بود. ابتکاری هم در نیویورک داشتیم که احیای ۶+۲ بود که سازمان ملل انجام داد و در آن مذاکرات زیر نظر دبیرکل سازمان ملل و نماینده ویژه سازمان ملل در افغانستان انجام شد، البته نماینده آمریکا هم حضور داشت. آقای روانچی نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در نیویورک نیز حضور داشتند.

ادامه در صفحه ۱۵

آینده

● **اشکان رسولیان:** ... از مصاحبه تلویزیونی چهارشنبه‌شب دکتر همتی می‌توان چنین برداشت کرد که نرخ تورم ۲۲ درصدی هدف تورمی بانک مرکزی است. به‌عبارت‌دیگر، بانک مرکزی از این به بعد تلاش می‌کند نرخ تورم را از محدوده کنونی به سطح ۲۲ درصد کاهش دهد و آن را در سطح جدید حفظ کند. البته بالابودن نرخ تورم هدف، محدودیت استقلال بانک مرکزی را نشان می‌دهد. هدف تورمی ۲۲ درصدی در مقابل هدف‌های تورمی (۲۵ درصدی) در سایر اقتصادها نشان می‌دهد بانک مرکزی کسری بودجه را درونی کرده و می‌داند به واسطه کسری بودجه کنونی امکان افزایش نرخ سود (کاهش نرخ رشد عرضه پول) برای کاهش بیشتر تورم وجود ندارد. بنابراین مشخص است برای موفقیت بانک مرکزی در اجرای هدف‌گذاری تورم لازم است تغییرات نهادی دیگری نیز انجام شود و سایر نهادهای اقتصادی دولت هماهنگی بیشتری با یکدیگر داشته باشند. گسست نهادی در مدیریت بودجه دولت که از جدایی مسئولیت جمع‌آوری درآمدها (وزارت امور اقتصادی و دارایی) و تصمیم‌گیری در خصوص مخارج (سازمان برنامه‌بودجه) نشئت می‌گیرد، حذف کسری بودجه را حتی با وجود درآمدهای نفتی غیرممکن کرده و لازم است برای رهایی بانک مرکزی از ترکش‌های بودجه‌ای از طریق جمع‌تبع مسئولیت‌های بودجه‌ای در یک نهاد واحد و پاسخگو، زمینه مدیریت کارآمدتر اقتصاد را فراهم کرد.

لیبرالیسم غربی بار صهیونیسم

● **محمدجواد اخوان:** ... هرچند در ادعا، غرب مدعی است انسان‌ها حق برخورداری از آزادی‌های شخصی همچون پوشش را دارند، اما در عمل زنان محجبه در کشورهای همچون فرانسه از این حق محروم می‌شوند. در منطق لیبرال‌دموکراسی، سکولاریسم و لائسیته بر رای مردم برتری دارد. به این مفهوم که حتی اگر اکثریت رای ملت، راه دینداری را برگزینند، باز حق اعمال آن را ندارند. چالش چهار دهه‌ای نظام اسلامی با نظام سلطه غرب نیز بر همین اساس است. غرب به‌دلیل بنیان غلط فکری خویش و منافع کلان‌های صهیونیستی و سرمایه‌سالاری، حق ملت ایران و ملت‌های مستضعف جهان را به رسمیت نمی‌شناسد و در جهت پامپال‌شدن آن تلاش می‌کند. در این چارچوب می‌توان فهمید که معیارهای دوگانه حکومت‌های لیبرال دموکرات غربی، چگونه رژیم کودک‌کش صهیونیستی، حق داشتن ۴۰۰ کلاهک هسته‌ای را دارد، اما ملت ایران از دستیابی به فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای محروم می‌گردد؟ چگونه چند سال پیش و در اوج جنگ سوریه، ادعاهای واهی تروریست‌ها مبنی‌بر استفاده‌دولت سوریه از سلاح شیمیایی، فضای رسانه‌ای و سیاسی سنگینی علیه این دولت پدید می‌آورد، اما در مقابل کشته‌شدن کودکان و زنان بی‌گناه در فلسطین، دولت‌های استکباری و همه مجامع بین‌المللی زیر سلطه غرب سکوت حمایت‌آمیز از صهیونیست‌ها را در پیش‌گرفته‌اند؟

آقاب

سلاطین فساد

● **مجید ابهری:** ... وقتی از اتوبان کرج با جاده قدیم به سوی غرب از مقابل پارکینگ‌های دو‌کارخانه خودروسازی کشور می‌گذشتی تازه به مفهوم احتکار پی برده و دچار افسردگی می‌گشتی، صدها، بلکه هزاران خودرو در کنار هم گویی به خراب رستمایی رفته و از بازار خودرو و صعود ساعتی آن خبر نداشتند. یک روز لب به دریا زده به سمت یکی از این پارکینگ‌ها حرکت کرده و از نگهداشش علت حبس خودروها را پرسیدم؛ ایشان که پی به گنگی من برده بود گفت عموجان این ماشین‌ها کسری داشته و قایل فروش نیستند. وقتی پرسیدم خوب کسری از چیست؟ گفت: چراغ یک پلک، رادیو و... با نگاهی همچون نگاه عاقل‌اندرسرفی گفت: مگر می‌شود ماشین ناقص دست مردم داد و رفت؟ این در حالی بود کل کمبودها یا بودجه کمی قابل جبران بود ولی مافیای پشت‌پرده اجازه چنین حرکتی را نمی‌داد و در نهایت از باندی به پهنای اینترنت جهانی چند نفر دستگیر، محاکمه و مجازات شدند...

آقاب

اعدام «سلاطین فساد» ضروری اما ناکافی

● **محمد بلوری:** ... چرا کشورهایی مثل دانمارک و فنلاند، همواره کمترین میزان فساد اقتصادی را دارند و مثلا سودان و افغانستان، بیش‌تر چراغ یک پلک، رادیو و... که مردم دانمارک، آدم‌های بسیار بافرهنگ و معتقدی هستند و همین اعتقادات دینی قوی است که مانع از فساد آنها می‌شود؟ یا نه، در چنین کشورهایی فساد اقتصادی، رشوه و پارتی‌بازی کمتر رخ می‌دهد چون، مردمانشان مثلا، سیرنداز و نیاززی به دریافت رشوه نمی‌بینند؟... آجا در دانمارک و نیوزیلند، اعتقادات دینی و فرهنگ نیست که از میزان فساد کاسته بلکه، طراحی یک سیستم دقیق در کنار تصویب قوانین دقیق‌تر و از همه مهمتر، اجرای بی‌مک‌وکاست آن قوانین است. که آنها را به این نقطه مطلوب رسانده است...به عبارت دیگر، دولت و مجلس در این کشورها با تصویب قوانین و اجرای سفت و سخت آنها توسط قوه قضائیه، امکان وقوع تخلف را در حداقل رسانده‌اند... هیچ جای دنیا، «یک قوه به تنهایی نمی‌تواند» سیستم معیوب، به نتایج معیوب ختم می‌شود. سیستم معیوب هم یعنی، یکی از قوه‌ها به بهترین وجه انجام وظیفه‌کند، اما دو قوه دیگر نه! اگر سیستم معیوب مرتب تولید فساد کند، هر چقدر هم مفسد محاکمه و حتی اعدام شود، فساد دوباره تولید می‌شود.